

عنوان مقاله:

گونه شناسی مد لها و بررسی تطبیقی روش های ثبت تصاویر ذهنی و نقشه های شناختی از محیط

محل انتشار:

ماهنامه باغ نظر، دوره 12، شماره 33 (سال: 1394)

تعداد صفحات اصل مقاله: 10

نویسندگان:

علی اسدپور - دکتری معماری منظر، دانشگاه علم و صنعت ایران، مدرس دانشگاه هنر شیراز، نویسنده مسئول

محسن فیضی - دکتری معماری منظر، استاد دانشکده معماری و شهرسازی، دانشگاه علم و صنعت ایران

فرهنگ مظفر - دکتری معماری، دانشیار دانشکده معماری و شهرسازی، دانشگاه علم و صنعت ایران، رییس دانشگاه هنر اصفهان

مصطفی بهزادفر - دکتری طراحی شهری، استاد دانشکده معماری و شهرسازی، دانشگاه علم و صنعت ایران

خلاصه مقاله:

تصاویر ذهنی و نقشه های شناختی ابزار دستیابی به بازنمایی درونی محیط دانسته می شود که تنوعی از روش ها و شیوه های استخراج رادر چند دهه گذشته تجربه کرده است. همین تنوع است که بررسی تطبیقی شیوه های استخراج تصاویر ذهنی -شناختی و شناخت جامعه آنها و به ویژه نقاط ضعف و قوت آنها را مهم می سازد. در این پژوهش با استفاده از راهبرد ترکیبی شامل راهبرد کیفی و طبقه بندی، داده های حاصل، مورد گونه شناسی قرار گرفته و در نهایت در راهبردی تفسیری با رویکردی استنتاجی تحلیل و ارزیابی شده اند. ادبیاتمرتبط با موضوع مورد بررسی و تحلیلی انتقادی قرار گرفته و تلاش شده جوانب موضوع به طور کامل ولی موجز مورد بررسی و اشاره قرار گیرد. فرضیه این پژوهش بر این پایه استوار است که می توان وجوه اشتراک و افتراق میان رو شهای استخراج و ثبت تصاویر ذهنی نقشه های شناختی را به گونه ای طبقه بندی کرد که امکان ساخت مدل یا مدل های کلان نظری از آنها را ممکن ساخته و در نهایت راه را برای تبیین مدل جامع بازنمایی محیط فراهم آورند. این مدل بر مبنای کاهش نقاط ضعف و تأکید بر نقاط قوت شکل خواهد گرفت. نتایج حاصل از این پژوهش نشان دادند که گونه های مختلف مفاهیم موجود در زمینه نقشه های ذهنی- ادراکی به دو دسته «بازنمایی توپولوژیک» و «بازنمایی لفظی» قابل تقسیم هستند. همچنین روش شناسی اخذ تصاویر و نقشه های شناختی نیز در دو دسته «مدل های ترسیمی - طراحی (زایشی)» و «مدل های بازشناسی-ارزیابی (غیر زایشی)» قابل تقسی ماند. تحلیل رو شهای مذکور در کلمد جامع بازنمایی منظر و محیط شهری را به لحاظ روش شناسی حاصل ترکیب «نقش ههای ذهنی» و «نقش ههای مفهومی» معرفی کرده و استخراج نقش ههای شناختی در راستای دستیابی به «نقش هشناختی عام» از بازنمایی محیط را با آسیب هایی مواجه می داند؛ نخست «ضعف فرآیند ساده سازی» که به حذف کیفیت ترسیمی عناصر و جزئیات آنها منتهی شده است، و دیگری «ضعف سامانه گرافیکی» که محدود به عناصر پنج گانه لینچ تعریف شده اند، سرانجام «عدم امکان مقایسه نتایج در رو شهای مختلف» به ویژه روشهای ارزیابی و ترسیمی که به سبب ماهیت و روش شناسی نمی توانند به موازات یکدیگر مورد استفاده باشند. لذا استفاده از ابزارهای فناوری جدید مانند شبکه های جهانی ارتباطی (اینترنت و رسانه ها) و نرم افزارهای رایانه ای و شبیه سازی و مانند آن در آینده ای نزدیک به عنوان ابزار اولیه و سپس به مثابه شیوه ای جدید شکل خواهند گرفت که امروزه نشانه هایی از آن در مطالعات ترجیح سنجی مردم قابل مشاهده است. باین حال مطالعات این پژوهش نشان می دهد که این ابزارها و روش ها هنوز در پژوهش ها مورد استفاده نیستند.

کلمات کلیدی:

تصاویر ذهنی، نقشه های شناختی، منظر، محیط، روش شناسی، گونه شناسی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/487574>

